

Vetenskaplig redovisning av konferensbidrag för seminarium kring det planerade projektet ”Samhälle, identitet, andlig sång” i Lund den 17–18 oktober 2009.

Det sammankallade seminariet, understött ekonomiskt av Vetenskapsrådet, hade till uppgift att dels diskutera syftet med ett planerat projekt: ”samhälle – identitet – andlig sång”, dels inventera forskningsområde och forskningsmetoder som kunde bli aktuella.

Seminariet inleddes med ett panelsamtal mellan docenten Inger Selander, litteraturforskare i Lund, universitetslektor TD Jan Hermanson religionspsykolog vid CTR i Lund och TD Per Olof Nisser, som varit huvudsekreterare för den psalmkommitté som arbetade fram *Den svenska psalmboken* 1986 samt som disputerat på temat psalm, samhälle och identitet. Inger Selander visade på relationen mellan samhälle, identitet och andlig sång, Jan Hermanson behandlade frågor om identitet i ett psykologiskt och sociologiskt perspektiv. Per Olof Nisser betonade vikten av en nära relation mellan människa och psalm/andlig sång delvis i anslutning till psalmdiktaren Anders Frostenson som betonat vikten av att människor kan identifiera sig med psalm och andlig sång.

I programmet presenterade vidare prof. em. Sven-Åke Selander en överblick över pågående nordisk forskning med anknytning till temat samhälle – identitet – andlig sång.

Efter dessa inledande överblickar redovisade ett antal yngre forskare sin forskning och sina tankar om vad de skulle kunna bidra med inom ett projekt om samhälle – identitet – andlig sång. Forskarna representerade Sverige, Finland, Norge, Island och Danmark. Förutom muntliga redovisningar visade TD Anna Maria Böckerman, Finland, FD David Scott Hamnes, Norge och FD Anders Dillmar, Sverige, musikillustrationer på CD och kommenterade materialets plats inom temat samhälle – identitet – andlig sång.

Avslutningsvis inriktades diskussionerna på att tentativt inventera vilka delprojekt som skulle kunna genomföras inom ramen för programmet samhälle – identitet – andlig sång. Det visade sig i diskussionen att det fanns sådana preliminära förslag från varje enskilt nordiskt land och att dessa förslag var sådana att liknande projekt skulle kunna skapas i flera eller alla övriga nordiska länder.

Seminariet har följts upp dels med en nätverksansökan till Nordforsk (www.teol.lu.se/nordhymn flik forskning, tyvärr ej accepterad), dels ett uppföljningsseminarium den 4 november 2010, där en representant från vardera Island, Norge, Danmark och Sverige tillsammans med beredningsgruppen för nätverksorganisationen NORDHYMN i Lund förde vidare frågor om möjligheter till samverkan mellan hymnologiska forskare i de nordiska länderna (www.teol.lu.se/nordhymn flik protokoll Minnesanteckningar miniseminarium 2010-11-04).

De olika överläggningarna har tydligt dokumenterat att den snabba och breda samhällsutvecklingen har förändrat förhållandet mellan psalm och andlig sång å ena sidan och människors intresse för andlig och livstolkande sång å den andra. Man kan urskilja två huvudinriktningar i denna utveckling: en där psalm och andlig sång riktar sig utåt mot samhället och söker bidra till människors arbete med existentiella och livstolkande frågor och en där det som sker i samhället av existentiella och livstolkande insatser påverkar innehåll och utformning av psalm och andlig sång. Det finns en trend i samhället att beakta och problematisera existentiella och religiösa problem och frågeställningar i icke-konfessionella sammanhang, som t.ex. i kultur- och debattprogram. Traditionella konfessionella inslag i t.ex. radio och TV har blivit mera allmänna och saknar inte sällan konfessionell tillämpning. Ett

annat uttryck för detta är när man i Finland fokuserat på ”psalmer på rymmen” och söker finna dem främst på CD-skivor och frågar sig varför de accepteras där. En ytterligare aspekt på detta är körers repertoar, körmedlemmarna själva och deras reaktioner på det de framför, sett i ett livstolknings- och trostolkningsperspektiv.

Litteratur: Sven-Åke Selander: ’Samhälle – identitet – andlig sång. Ett forskarförberedande hymnologiskt seminarium på Centrum för teologi och religionsvetenskap (CTR) i Lund den 17–18 oktober 2009’. *HYMNOLOGI Nordisk tidsskrift*, utgivet af Salmehistorisk Selskab og Nordhymn 39 årgang, april 2010, s. 71–72.

Jan Hermanson: ”Musikupplevelser – psykologiska synpunkter”. *HYMNOLOGI Nordisk tidsskrift*, utgivet af Salmehistorisk Selskab og Nordhymn 38 årgang, april 2009, s. 46–49.

Tapani Innanen: ’Ett forskningsprojekt kring psalmer och andlig sång på gång i Finland’. Översättning och bearbetning: Anna Maria Böckerman. *HYMNOLOGI Nordisk tidsskrift*, utgivet af Salmehistorisk Selskab og Nordhymn 39 årgang, april 2010, s. 74–74.

Vigdis Berland Öystese: ’Samfunn, identitet og salme. Tekstperspektiv. Inlegg ved seminar i Lund, oktober 2009’. *HYMNOLOGI Nordisk tidsskrift*, utgivet af Salmehistorisk Selskab og Nordhymn 39 årgang, oktober 2010, s. 140–144.

Margrét Eggertsdóttir: ’Udgivelsen af Hallgrímur Peturssons (1614–1674) samlede værker. En værkstedsartikel/tilstandsrapport’. *HYMNOLOGI Nordisk tidsskrift*, utgivet af Salmehistorisk Selskab og Nordhymn 39 årgang, oktober 2010, s. 145–155.